خبر روز

خطر تابش اشعه فرابنفش؛ از آفتاب‌سوختگی تا سرطان پوست

ایسنا: در روزهای گذشته نمودارهایی از میزان تابش پرتو فرابنفش در فضای مجازی دست به دست شد؛ اشعه‌ای که مقدار اندکی از آن برای بدن انسان لازم و بیش از مقدار مشخص آسیب‌زاست. رئیس پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو کشور می‌گوید: «در ساعات خاصی از روزهای تابستان، شاخص پرتو فرابنفش در تهران به عدد ۱۰ تا ۱۱ نیز می‌رسد که بیشترین حد تابش است. البته تابش اشعه فرابنفش نه قطعا اما تقریبا مانند روال طبیعی است و از آنجا که ناپیداست، تاکنون به آن بی‌توجهی شده است». مهدی رهنما درباره بازه شاخص پرتو فرابنفش توضیح می‌دهد: «شاخص فرابنفش براساس استانداردهای بین‌المللی در ۱۱ طبقه دسته‌بندی می‌شود. مقادیر بین صفر تا سه در محدوده ایمن یا «سبز» قرار دارند و قرارگرفتن در معرض تابش در این بازه، حتی برای تولید ویتامین D نیز مفید است، اما از عدد چهار به بالا توصیه می‌شود افراد از کرم ضدآفتاب، عینک آفتابی و کلاه لبه‌دار استفاده کنند. شاخص‌های شش و هفت تابشی شدید را نشان می‌دهند که می‌تواند موجب آفتاب‌سوختگی و آسیب پوستی شود و از شاخص هشت به بالا خطرات جدی برای سلامت انسان به همراه دارد و عدد ۱۱ نیز خطرناک‌ترین میزان برای سلامت انسان است». او ادامه می‌دهد: «در تهران، در اغلب روزهای تابستان و به‌ویژه حوالی ساعت ۱۲ ظهر تا ۱۴:۳۰ شاخص پرتو فرابنفش بین ۱۰ تا ۱۱ است که بالاترین سطح هشدار محسوب می‌شود. به‌ندرت پیش می‌آید که در این بازه زمانی، شرایط تابش تضعیف شود. البته در ساعات ابتدایی روز مانند شش صبح، شاخص اشعه فرابنفش معمولا در محدوده سبز است اما به تدریج از حوالی ساعت ۹ به بعد افزایش می‌یابد و ظهر به اوج خود می‌رسد». به گفته او، شاخص پرتو فرابنفش از پارامترهایی همچون ارتفاع از سطح زمین، زاویه تابش خورشیدی، میزان ابرناکی، آلایندگی و... متأثر می‌شود. در حال حاضر بالاترین مقداری که برای تهران در ماه تیر ثبت شده، شاخص حدود ۱۱ بوده که خطرناک‌ترین حد استاندارد جهانی است. رهنما با اشاره به سابقه اندازه‌گیری تابش پرتو فرابنفش در ایران توضیح می‌دهد: «در حالی که این شاخص به دلیل تغییر اقلیم و آلاینده‌های جوی با تغییراتی روبه‌رو شده است، اما این پدیده همواره به صورت طبیعی وجود داشته و معمولا در تمام نقاط دنیا به این شکل است که در ساعتی از روز، بیشترین مقدار اشعه خورشید در سطح زمین دریافت می‌شود و شاخص آن افزایش می‌یابد.

با وجود این از آنجا که این شاخص فقط حدود ۱۰ سال یا کمی بیشتر است که در تهران و ایران اندازه‌گیری می‌شود، برای عموم مردم همچنان ناآشنا و سؤال‌برانگیز است». رئیس پژوهشگاه هواشناسی درباره خطرات تماس با اشعه فرابنفش می‌گوید: «قرارگرفتن در معرض تابش شدید فرابنفش می‌تواند باعث آفتاب‌سوختگی، التهاب پوستی و در موارد بسیار شدیدتر سرطان پوست شود. اگر این تماس به صورت مزمن و بدون مراقبت باشد، خطرات جدی‌تری ایجاد می‌کند، اما این مخاطرات با رعایت توصیه‌هایی نظیر استفاده از کرم ضدآفتاب، عینک آفتابی و اجتناب از حضور مستقیم در زیر نور خورشید در ساعات اوج تابش خورشید تا حد زیادی کاهش می‌یابد». رهنما در توضیح تأثیر آلودگی هوا بر شدت تابش اشعه فرابنفش ادامه می‌دهد: «نقش آلاینده‌ها پیچیده و متنوع است. برخی آلاینده‌ها با پراکندگی یا جذب اشعه می‌توانند شدت آن را کاهش دهند، اما برخی دیگر مانند ذرات معلقی که باعث تغییر زاویه تابش می‌شوند، ممکن است باعث تقویت پرتو فرابنفش شوند. بنابراین نوع آلاینده و ساختار شیمیایی آن نقش تعیین‌کننده‌ای در میزان تأثیر دارد». به گفته او، منابع مختلف علمی تأکید کرده‌اند که آلاینده‌های جوی می‌توانند هم در کاهش و هم در افزایش شدت پرتو فرابنفش نقش داشته باشند. رهنما با اشاره به کم‌توجهی عمومی نسبت به پرتو فرابنفش می‌گوید: «برخی آلاینده‌ها به چشم دیده می‌شوند و در نتیجه حساسیت عمومی و مطالبه نسبت به آنها بالاست، اما پرتو فرابنفش دیده نمی‌شود؛ همین امر باعث کاهش مطالبات در این زمینه شده و مسئله از دستور کار عمومی و تصمیم‌گیری‌ها خارج شده است. براساس استانداردها، اگر شاخص پرتو فرابنفش از حدی فراتر رفت باید هشدار صادر می‌شود، به‌ویژه در روزهایی که در ساعات خاصی از روز شدت تابش اتفاق می‌افتد و لازم است برای توجه به این شرایط اعلان عمومی صادر شود. اما در حال حاضر این کار به شکل منسجم و مؤثر انجام نمی‌شود؛ چراکه از یک سو قوانین لازم برای الزام‌آوری این هشدارها تعریف نشده است و از سویی دیگر تجهیزات لازم برای پایش زمینی فراهم نیست».

گزارش تحلیلی و تطبیقی «شرق» از تغییرات لایحه «منع خشونت علیه زنان» پس از بازنگری کمیسیون اجتماعی مجلس

اصلاح به ضرر قربانیان

در نسخه اصلاح‌شده لایحه، جای اینکه آموزش و پرورش، بهداشت، وزارت علوم و... به ارائه خدمات حمایتی، روانی، حقوقی و فوریتی برای زنان قربانی خشونت مکلف شوند، بر آموزش سبک زندگی ایرانی-اسلامی، ترویج اخلاق و پوشش مناسب و حفظ نقش سنتی زن در خانواده‌ها تمرکز شده است

مریم لطفی

در میان تلاش‌های پرفرازونشیب برای مقابله با خشونت علیه زنان در ایران، لایحه‌ای با عنوان «حمایت از زنان در برابر خشونت» سال‌هاست در مسیر پرپیچ‌وخم تدوین، بازنگری و تصویب، دستخوش تغییرات گسترده‌ای شده است. این لایحه که نخستین بار در دولت دهم با هدف جرم‌انگاری خشونت، حمایت حقوقی و قضائی از زنان آسیب‌دیده و ایجاد سازوکارهای بازدارنده و حمایتی تدوین شد، هرگز به تصویب نهایی نرسید و در پیچ‌وخم ناهماهنگی‌های نهادی و ساختاری متوقف ماند. با آغاز به کار دولت حسن روحانی، بار دیگر این لایحه به جریان افتاد. اما اصلاحات اعمال‌شده در متن اولیه، با انتقادها و ایرادهای حقوقی از سوی قوه قضائیه مواجه شد و در نتیجه روند بررسی آن سال‌ها متوقف ماند. در دولت چهاردهم، پس از بررسی‌های مجدد در کمیسیون اجتماعی مجلس، نسخه‌ای کاملا متفاوت از لایحه اولیه منتشر شد؛ متنی با عنوان جدید «لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان و خانواده» که بسیاری از اهداف، ساختارها و حتی زبان و رویکرد نسخه اولیه را کنار گذاشته است. این گزارش تحلیلی، با نگاهی دقیق به دو نسخه یادشده، در تلاش است تا تغییرات ساختاری و محتوایی اعمال‌شده را بررسی کند و به این پرسش پاسخ دهد که نسخه دوم تا چه اندازه از اهداف اولیه خود فاصله گرفته است.

تغییر در عنوان و اهداف لایحه

یکی از نخستین نشانه‌های تغییر جهت‌گیری لایحه، تغییر عنوان آن است. در نسخه اولیه، عنوان «حمایت از زنان در برابر خشونت» به‌صراحت بر مفهوم خشونت تأکید داشت، اما در نسخه اصلاح‌شده، این عنوان به «حفظ کرامت و حمایت از زنان و خانواده» تغییر یافته است. واژه «خشونت» به‌طور کامل از عنوان حذف شده و واژه «خانواده» اضافه شده است؛ تغییری که نشانه‌ای از تمرکز بیشتر بر نقش زن در ساختار خانواده و نه به‌عنوان فردی مستقل در معرض خشونت است.

همچنین در ماده اول لایحه جدید، به‌جای تمرکز بر مقابله با خشونت، بر مفاهیمی همچون ارتقای کرامت زن، تقویت بنیان خانواده و آموزش عمومی تأکید شده است. این تغییر نشان‌دهنده چرخشی مفهومی از رویکرد جرم‌محور به یک رویکرد فرهنگی و اخلاقی است.

تکالیف دستگاه‌ها و کم‌رنگ‌شدن رویکرد حمایتی

در نسخه اصلاح‌شده، وظایف دستگاه‌های اجرائی مانند آموزش‌وپرورش، بهداشت، علوم، صداوسیما، ارشاد و... بازتعریف شده‌اند. به‌جای آنکه این دستگاه‌ها به ارائه خدمات حمایتی، روانی، حقوقی و فوریتی برای زنان قربانی خشونت مکلف شوند، تمرکز لایحه جدید بر آموزش سبک زندگی ایرانی-اسلامی، ترویج اخلاق و پوشش مناسب و حفظ نقش سنتی زن در خانواده است. برای مثال، وظایف وزارت بهداشت در نسخه اول شامل ایجاد مراکز تخصصی حمایت از زنان، خدمات مشاوره، درمان و ارجاع بود، در حالی که در نسخه جدید، وظایف این وزارتخانه عمدتا حول محور تهیه دستورالعمل‌های اخلاقی، پوشش کارکنان و تسهیل در انتقال دانشجویان زن متأهل تعریف شده است. همچنین نقش صداوسیما از فرهنگ‌سازی برای مقابله با خشونت، به ترویج سبک زندگی اسلامی و تقویت نقش زن در خانواده محدود شده است. به‌این‌ترتیب، ابزارهای اجرائی در مقابله با خشونت، به ابزارهای تربیتی و تبلیغاتی تبدیل شده‌اند.

عکس: محمد موذنی

جرائم و مجازات‌ها؛ عقب‌گرد در حمایت کیفری

فصل مربوط به جرائم و مجازات‌ها در نسخه جدید همچنان مواد متعددی برای برخورد با انواع خشونت‌ها دارد، اما تغییرات مهمی در اجرای این مواد مشاهده می‌شود. مثلا با اضافه‌شدن ماده ۲۶، پیش از پیگیری قضائی در بسیاری از جرائم خانوادگی، قربانی را ملزم به داوری و تلاش برای سازش می‌کند. این ماده یکی از عقب‌گردهای تأمل‌برانگیز است؛ چراکه قربانیان خشونت خانگی به‌جای حمایت فوری قضائی باید وارد فرایندهای طولانی و غیرالزام‌آور داوری شوند. در واقع در صورت ناکامی داور در ایجاد صلح، پرونده به شورای حل اختلاف یا دادگاه صلح ارجاع داده می‌شود و اگر پس از دست‌کم سه جلسه در مدت سه ماه، سازشی حاصل نشود، گزارش آن برای ادامه روند قضائی به مرجع مربوطه ارسال خواهد شد.

حذف یا تضعیف سازوکارهای حمایتی

یکی از ویژگی‌های مثبت نسخه اولیه لایحه، پیش‌بینی نهادها، مراکز و خدمات حمایتی برای زنان قربانی خشونت بود. در نسخه اصلاح‌شده، یا این نهادها حذف شده‌اند یا وظایف آنها بسیار محدود شده است. برای مثال در خصوص اورژانس اجتماعی، مراکز بازپروری، خدمات مشاوره، پناهگاه‌ها و... تقریبا هیچ اشاره عملیاتی مؤثری وجود ندارد.

همچنین وظایف سازمان بهزیستی عمدتا به بازنگری دستورالعمل‌ها و ارائه گزارش‌های آماری خلاصه شده است. این حذف و تقلیل نقش ساختارهای حمایتی، عملا لایحه را از بعد عملیاتی تهی می‌کند.

موضوع دیه

در نسخه اولیه لایحه «حمایت از زنان در برابر خشونت»، یکی مهم‌ترین بخش‌ها، ماده‌ای بود که بر تأسیس «صندوق حمایت از زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت» تأکید می‌کرد. ماده ۸ وزارت دادگستری را مکلف می‌کرد تا با هدف جبران خسارات واردشده به زنان قربانی خشونت، مجموعه‌ای از حمایت‌های مالی، درمانی و توانمندسازی را فراهم کند. در قالب این ماده، دو محور مهم مورد توجه قرار گرفته بود: پرداخت تفاضل دیه برای قربانیان زن در مواردی که قاتل مرد است و اولیای دم زن توانایی مالی برای اجرای قصاص ندارند. این بند به‌نوعی تلاش می‌کرد نابرابری قانونی دیه زن و مرد را در مقام اجرا تا حدی جبران کند. همچنین تأمین هزینه‌های درمانی و آموزش‌های توانمندساز برای زنان زندانی، به‌ویژه در طول دوران حبس که بر لزوم بازتوانی اجتماعی و اقتصادی زنان تأکید داشت. اما در نسخه اصلاح‌شده‌ای که به‌تازگی تحت عنوان «لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان و خانواده» منتشر شده، این بخش به‌طور کامل حذف شده است، درحالی‌که مشکلات حقوقی و مالی پیچیده مرتبط با پرداخت دیه، به‌ویژه در پرونده‌های خشونت‌های منجر به آسیب‌های جدی یا فوت زنان، در سایر قوانین و مقررات مربوطه مطرح شده‌اند. به عنوان نمونه، رأی وحدت رویه شماره ۷۷۷ مورخ ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۸ دیوان عالی کشور، راهکاری برای پرداخت مابه‌التفاوت دیه از طریق صندوق تأمین خسارت‌های بدنی ارائه داده که بار مالی قابل توجهی را بر این صندوق تحمیل کرده است. البته این موضوع نشان‌دهنده وجود خلأ و چالش‌هایی در هماهنگی میان لایحه حمایت از زنان و مقررات تأمین خسارت‌های بدنی است که می‌تواند منجر به بروز مشکلات عملی در اجرای حمایت‌های مالی به زنان قربانی خشونت شود. از این‌رو، توجه ویژه به اصلاحات قانونی و ایجاد هماهنگی میان این حوزه‌ها برای تحقق حمایت کامل و اثربخش از قربانیان خشونت، ضرورتی انکارناپذیر دارد. این کمبودها در هر دو نسخه، خلأ قابل توجهی را در هماهنگی میان مقررات حمایت از زنان و قوانین تأمین خسارت‌های بدنی ایجاد کرده است.

خروج زنان از کشور

در ماده ۳۱ هر دو نسخه لایحه، بندی درج شده که به زنان اجازه می‌دهد در صورت ممانعت غیرموجه همسر یا ولی، از دادگاه خانواده مجوز خروج از کشور دریافت کنند. این ماده یکی از بندهای نسبتا حمایتی و قابل توجه لایحه است که در نسخه جدید نیز بدون تغییر حفظ شده است. با این حال، اجرای آن همچنان منوط به تشخیص دادگاه و ارائه مستندات است و از آزادی کامل و بی‌قیدوشرط حمایت نمی‌کند.

ادبیات مردسالارانه و غیرحقوقی

نسخه دوم لایحه از زبان حقوقی و عدالت‌محور فاصله گرفته و به زبان فرهنگی، تربیتی و اخلاقی نزدیک شده است. تمرکز بر مفاهیمی مانند «شئونات زنانه»، «تحکیم خانواده» و «سبک زندگی اسلامی» جای اصطلاحات حقوقی همچون «حق دسترسی به عدالت» و «مقابله با خشونت» را گرفته است. این امر، نگاه به زن را نه به‌عنوان فرد دارای حقوق، بلکه در قالب نقش‌های سنتی تعریف می‌کند. چنانچه گفته شد در نسخه جدید لایحه، تعریف صریح و جامع از خشونت علیه زنان حذف شده یا به «سوءرفتار» تقلیل یافته است. نبود تعریف دقیق، موجب سردرگمی در اجرا و عدم قابلیت استناد حقوقی خواهد شد. در برخی مواد نسخه دوم، در صورتی که مرتکب از بستگان بزه‌دیده باشد، قاضی مجاز به کاهش مجازات و جایگزینی آن با مجازات‌های تکمیلی است. این در حالی است که بیشتر خشونت‌ها علیه زنان، توسط اعضای نزدیک خانواده انجام می‌شود و چنین تبصره‌هایی عملا مصونیت برای خشونت‌گران خانوادگی ایجاد می‌کند. موضوع دیگر اینکه هیچ‌کدام از دو نسخه لایحه، به‌ویژه نسخه اصلاح‌شده، به اشکال ساختاری و نهادی خشونت علیه زنان اشاره‌ای نکرده‌اند. مسائلی مانند تبعیض شغلی، نابرابری در ارث و خشونت در محیط‌های آموزشی و نظامی به‌طور کامل نادیده گرفته شده‌اند. فاصله‌گیری از اهداف اولیه و تضعیف لایحه اصلاح‌شده کمیسیون اجتماعی مجلس به‌جای آنکه ابزار قانونی کارآمدی برای حمایت از زنان در برابر خشونت باشد، تبدیل به مجموعه‌ای از سیاست‌گذاری‌های فرهنگی، تبلیغی و تربیتی شده است. هرچند برخی از مواد کیفری در ظاهر حفظ شده‌اند، اما مکانیسم‌های اجرائی مؤثر، ضمانت‌های قانونی و سازوکارهای حمایتی آنها یا حذف شده یا دچار ضعف شده‌اند. در مجموع، به نظر می‌رسد این لایحه هم از اهداف اولیه خود فاصله گرفته و هم در مواردی ممکن است به دلیل تشویق به سازش، الزام به داوری، حذف سازوکارهای حمایتی و بی‌توجهی به خشونت ساختاری، به مانعی در مسیر تحقق عدالت جنسیتی تبدیل شود.

امروز چه خبر؟

مصرف آب آشامیدنی تهران ۵ برابر منابع

تسنیم: استاندار تهران گفت: «برای پنجمین سال متوالی، استان تهران با خشک‌سالی مواجه است و مصرف آب شرب در تهران پنج برابر منابع آب تجدیدپذیر استان برآورد شده؛ وضعیتی که بسیار نگران‌کننده است». محمدصادق معتمدیان، با اشاره به وضعیت منابع آبی استان افزود: «همان‌طور که مردم استان اطلاع دارند، امسال پنجمین سال متوالی است که تهران درگیر خشک‌سالی شده و چنین تداومی در سال‌های گذشته بی‌سابقه بوده است». او افزود: «براساس آخرین آمار، میزان بارندگی در استان تهران نسبت به بلندمدت بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته و این کاهش بارش‌ها، در کنار تغییر اقلیم، افزایش دما و تغییر الگوی بارش‌ها -به‌ویژه کاهش بارش برف- تأثیر زیادی بر کاهش ذخایر سدها گذاشته است. این موضوع در پیک مصرف آب، یعنی بازه خرداد تا شهریور، اختلالاتی در تأمین منابع آبی ایجاد کرده است. نکته نگران‌کننده دیگر، رشد جمعیت در استان تهران است که موجب شده مصرف آب آشامیدنی نسبت به منابع آب تجدیدپذیر پنج برابر میانگین کشوری باشد. در حالی که در بیشتر استان‌ها حدود هشت درصد منابع تجدیدپذیر صرف شرب و بهداشت می‌شود، این عدد در تهران به بیش از ۴۲ درصد می‌رسد».

استاندار تهران افزود: «امروز مسئله کمبود آب یکی از چالش‌های اصلی استان تهران است و در همین راستا، اقدامات و تدابیری در سطح استان با حمایت دولت در حال اجراست. دو طرح مهم برای انتقال آب از خارج از حوزه آبریز تهران در دست اجراست: یکی از شرق و دیگری از غرب استان. امیدواریم پیش از پایان تابستان، انتقال آب از غرب تهران آغاز شود و بخشی از نیاز آبی شرب، حداقل در کوتاه‌مدت، تأمین شود». او تأکید کرد: «توصیه‌های کارشناسان شرکت آب و فاضلاب استان جدی است و از مردم تقاضا داریم مصرف آب را مدیریت کنند. در حالی که میانگین مصرف استاندارد روزانه ۱۳۰ لیتر است، این میزان در تهران به حدود ۱۹۸ لیتر می‌رسد. این آمار نشان‌دهنده لزوم مشارکت شهروندان در صرفه‌جویی است». او همچنین درباره احتمال قطعی آب در برخی مناطق استان گفت: «اگر لازم باشد، مدیریت مصرف از طریق کاهش فشار یا حتی قطع موقت آب انجام می‌شود. اکنون فقط ۱۴ درصد ظرفیت سدهای چهارگانه پر شده و این وضعیت بسیار نگران‌کننده است». او ادامه داد: «صرفه‌جویی در مصرف آب، استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف و کاهش فشار آب ازجمله راهکارهای مدیریت بحران است. قطع آب فقط در صورت نبود راهکارهای دیگر در دستور کار قرار خواهد گرفت و این موضوع به شرکت آب و فاضلاب ابلاغ شده است».

جدول ۵۱۰۳ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- علم بررسی تأثیر نیروهای وارد بر اجسام- حاذق و ماهر ۲- خاصیت ارتجاعی دارد- برخورد- روزگار ۳- پنجم- نسبت‌دادن خطا به کسی- متعصب غیرمنطقی ۴- بهره هوشی- مجوز ورود به سینما- زبان مردم ترکیه ۵- پراکندگی- غسل کودکان مسیحی- شجاع ۶- بادبان کشتی- خداشناس- صوت شگفتی ۷- سوره بنی‌اسرائیل- خط ابداعی سومری‌ها- لقب امام علی‌النقی(ع) ۸- جایز- کاتالوگ- سوگواری ۹- پارچه نخی ساده- صفتی برای شیطان- اجازه‌نامه ۱۰- از ادات پرسش- شعر عزاداری- واحد پول گرجستان ۱۱- پست و فرومایه- پرنده‌ای شبیه چکاوک- نام آذری ۱۲- سخن، گفتار- از پیامبران الهی- شیرینی ماه رمضان ۱۳- فرزندزاده- ژانری سینمایی- الهه عشق و زیبایی ۱۴- آمیزه‌ای از چند نت موسیقی که هم‌زمان اجرا می‌شود- آدرس- خلق‌وخو ۱۵- از فرقه‌های مسیحیت- دارای پستی و بلندی

عمودی:

۱- حرف آزاردهنده- ظاهر و هویدا- دارای نیروی چسبندگی ۲- سازگاری- ساییده- از گیاهان آپارتمانی که از نور وسط روز بیزار است ۳- خش تصویر ویدئویی- نوشیدنی حرام- جهان معنی ۴- فرشته مهر در آیین زرتشتی- سمت راست- سطح چیزی ۵- روز نهم ماه محرم- ظرف جوشاندن آب- کشمکش لفظی ۶- پهلوان- گونه‌ای خط‌نوشته تزیینی و تفننی- گرانبها و قیمتی ۷- نوشتاری- بی‌اعتنا به قید و بندها- کلیسای قدیمی اصفهان ۸- رمانی از آگاتا کریستی، بانوی جنایی‌نویس انگلیسی ۹- گونه‌ای کبوتر وحشی- بصیر- بلندپایگان ۱۰- کوه آتشفشانی ایتالیا- مرام- بوی رطوبت ۱۱- پیکار- بی‌کس- از سلسله‌های حکومتی ایران که پیرو مذهب شیعه بودند ۱۲- اراده- قهوه‌خانه فرنگی- حرکت ماده سیال ۱۳- قاضی- ادعا- داستانی نوشته تورگنیف روسی ۱۴- نوعی نان تنوری- روادید- خبرگزاری دانشجویان ۱۵- همسر رستم دستان- اسیر جنگی آزادشده- فتنه‌جو

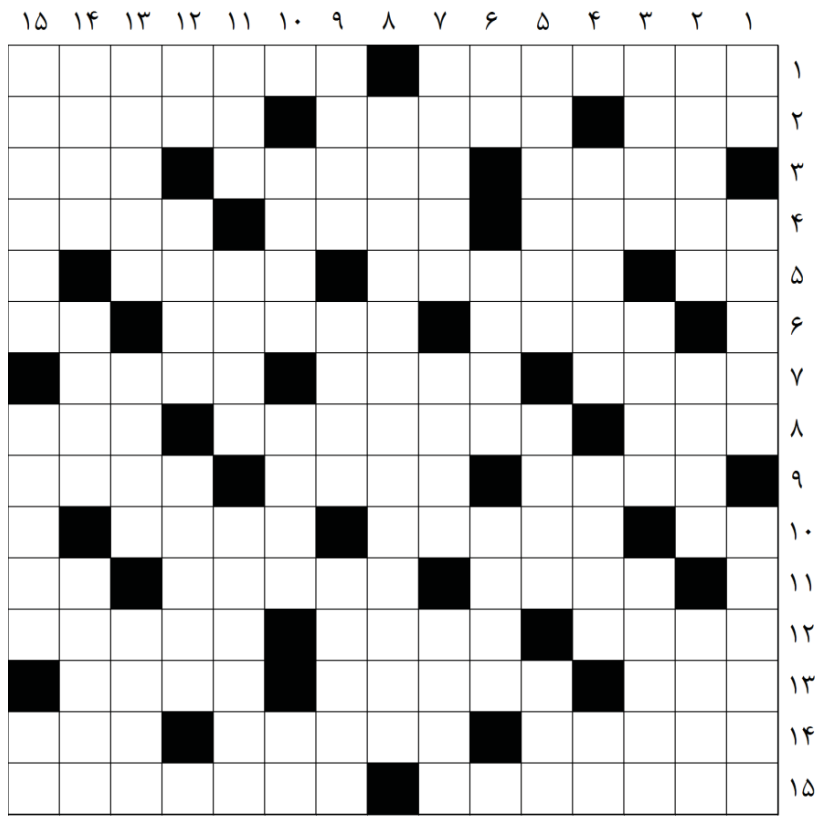

حل سودوکو ۴۰۹۸

۷	۳	۴	۲	۸	۱	۵	۹	۶
۲	۵	۶	۴	۳	۹	۸	۷	۱
۸	۱	۹	۷	۵	۶	۴	۲	۳
۴	۶	۷	۵	۲	۸	۳	۱	۹
۵	۲	۳	۹	۱	۷	۶	۴	۸
۱	۹	۸	۳	۶	۴	۲	۵	۷
۳	۴	۱	۸	۹	۵	۷	۶	۲
۶	۸	۵	۱	۷	۲	۹	۳	۴
۹	۷	۲	۶	۴	۳	۱	۸	۵

۳	۶	۱	۸	۲	۹	۷	۴	۵
۵	۹	۴	۶	۱	۷	۳	۸	۲
۸	۲	۷	۴	۳	۵	۹	۱	۶
۲	۳	۶	۱	۷	۸	۴	۵	۹
۷	۴	۹	۳	۵	۶	۸	۲	۱
۱	۵	۸	۹	۴	۲	۶	۷	۳
۶	۱	۵	۷	۸	۳	۲	۹	۴
۹	۷	۲	۵	۶	۴	۱	۳	۸
۴	۸	۳	۲	۹	۱	۵	۶	۷

حل جدول ۵۱۰۲

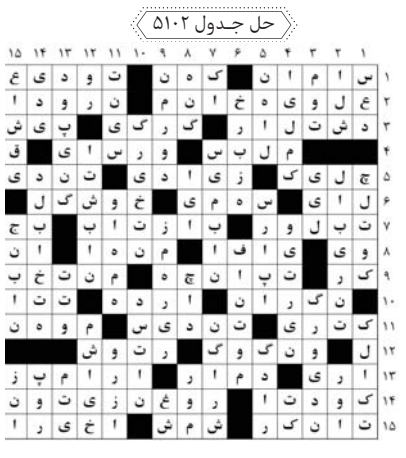

سودوکو سخت ۴۰۹۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

		۳					۸	
۲			۵	۴	۳			
	۶			۱				
		۴		۷	۱			۵
	۵		۳		۲		۴	
۱			۶	۵		۹		
				۹			۱	
			۷	۳	۸			۲
	۳					۷		

سودوکو ساده ۴۰۹۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

				۳				۹
۴		۱	۲			۷		۳
	۳	۸		۴		۲		
			۴		۳		۲	۷
	۴						۸	
۱	۷		۸		۲			
		۳		۷		۶	۵	
۹		۶			۸	۳		۴
۷				۵				